

udgiftsstruktur i hovedstadsområdets kommuner. Analyserne i rapporten »Kommunale udgiftsbehov« har imidlertid vist, at det nu er berettiget at medtage kriteriet også i hovedstadsudligningen.

For det tredje foreslås et nyt kriterium, børn af enlige forsørgere, for hvilke der udbetales forhøjet børnetilskud, indført med henblik på en udligning i sociale udgiftsbehov.

Udgiftsbehovskriterierne i hovedstadsudligningen for kommuner svarer herefter med de foreslåede ændringer til de kriterier, der er foreslået anvendt ved fordelingen af statens tilskud efter udgiftsbehovstal til kommuner efter lov om generelle tilskud, bortset fra to afvigelser.

I hovedstadsudligningen er såvel den positive som den negative (numeriske) befolkningsændring i de enkelte kommuner inden for en 5 års periode opstillet som et særligt kriterium. Ulighederne i hovedstadsområdets kommuners udgiftsbehov antages i særlig grad at hænge sammen med den kraftige befolkningstilvækst og -afgang, der finder sted i visse af områdets kommuner. I landsudligningen tages der alene hensyn til befolkningstilvækst.

Standardiserede antal lejligheder indgår ikke i hovedstadsudligningen, hvilket må ses i sammenhæng med den særlige fordelingsordning for hovedstadsområdet, der findes i lov om boligsikring. Efter denne bestemmelse fordeles boligsikringsudgifter, der skal udredes af kommuner i hovedstadsområdet, i forhold til de enkelte kommuners skattepligtige indkomster for personer, således som disse indkomster er opgjort i henhold til lovgivningen om kommunal udligning i indkomståret forud for det finansår, fordelingen vedrører.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring er af rent redaktionel karakter.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse opkræves der til fordeling blandt væstkommuner et bidrag hos samtlige kommuner i hovedstadsområdet. Bidraget udgør 0,1 pct. af kommunernes indkomstskattegrundlag.

Tilskuddet fordeles til de kommuner, som inden for den sidste 5 års periode har haft en gennem-

snitlig årlig befolkningstilvækst på over 5 pct., svarende til en stigning i indbyggertallet inden for de sidste 5 år på over 25 pct. Fordelingen sker på grundlag af den del af de enkelte kommuners befolkningstilvækst, som overstiger 25 pct. for de sidste 5 år, sammenvejet med forholdet mellem de enkelte kommuners aktuelle indbyggertal og indbyggertallet 5 år tidligere.

I 1979 fordeles tilskuddet til 13 kommuner. Siden væstkommuneudligningens ikrafttræden i 1974-75 og indtil 1978 har antallet af tilskudsberettigede kommuner varieret imellem 17 og 20 i de enkelte regnskabsår. Antallet af berettigede kommuner efter den gældende regel forventes at falde voldsomt i de kommende år.

Den foreslåede ændring berører alene tilskudsfordelingen. Bidrag opkræves fortsat efter forslaget med 0,1 pct. af indkomstskattegrundlaget.

Tilskuddet foreslås fordelt af indenrigsministeren efter forhandling med hovedstadsrådet. Som nævnt i de almindelige bemærkninger agtes en (faldende) del af tilskudspuljen fordelt efter regler svarende til den gældende fordelingsbestemmelse. Således er det hensigten i 1980 at fordele omkring 75 pct. af puljen på denne måde, mens den resterende del af puljen tænkes fordelt blandt de hårdest belastede væstkommuner. Det skal foreslås, at disse får dækket 50 pct. af deres nettorente- og afdragsforpligtelser ud over et bestemt niveau, defineret som nettorenteudgifter og afdrag i procent af kommunens beskatningsgrundlag. Niveaulet fastlægges på grundlag af puljens størrelse til ca. 5 pct. (5,15 pct.) af kommunernes beskatningsgrundlag (i 1979).

Baggrunden for forslaget om at anvende en del af puljen til en sådan økonomisk sanering er, at enkelte væstkommuner i hovedstadsområdet skiller sig ud ved at have særlig store rente- og afdragsforpligtelser, jfr. nedenstående tabel 2.

Det findes rimeligt at sikre de hårdest belastede af disse kommuner en støtte, således at de kan komme ud af de økonomiske problemer i forbindelse med en stor rente- og afdragsbyrde inden for en overskuelig fremtid.

For at få del i rente- og afdragsstøtten skal der kunne stilles krav til kommunernes skatteudskrivning. Endvidere skal denne støtte kunne reduceres, såfremt låneoptagelsen er resulteret i særlig store reserver, anvendt til opkøb af ubebyggede arealer og lignende.